

Beantwoording IAK-vragen t.b.v. de internetconsultatie

Besluit van [datum] tot wijziging van het Besluit basisregistratie personen in verband met het bevorderen van de goede uitvoering van dat besluit op enkele onderdelen en het herstellen van enige omissies, alsmede van het Besluit basisadministraties persoonsgegevens BES in verband met het opnemen van gegevens over kinderen die op het moment van de geboorte niet meer in leven zijn of omtrent wie een akte in een openbaar lichaam is opgemaakt die vermeldt dat het kind op het ogenblik van de aangifte niet in leven is, dan wel die zijn overleden zonder zelf ingeschrevene te zijn

1. Wat is de aanleiding?

De wijziging van het Besluit basisregistratie personen (hierna: Besluit BRP) vloeit voort uit de Wet van [datum] tot wijziging van de Wet basisregistratie personen (hierna: Wet BRP) in verband met het bevorderen van de goede uitvoering van die wet op enkele onderdelen en het herstellen van enige omissies, alsmede van de Wet basisadministratie persoonsgegevens BES (hierna: Wet bap BES) in verband met het opnemen van gegevens over kinderen die op het moment van geboorte niet meer in leven zijn of omtrent wie een akte in een openbaar lichaam is opgemaakt die vermeldt dat het kind op het ogenblik van de aangifte niet in leven is, dan wel die zijn overleden zonder zelf ingeschrevene te zijn (hierna: de wijzigingswet).¹ De wijzigingswet vraagt om (gelijktijdige) uitwerking van een aantal van de daarin vervatte wijzigingen in het Besluit BRP. Daarnaast is van de gelegenheid gebruikgemaakt om een aantal zelfstandige wijzigingen van het Besluit BRP, die als zodanig dus niet voortvloeien uit de wijzigingswet, door te voeren.

De wijziging van het Besluit basisadministraties persoonsgegevens BES (hierna: Besluit bap BES) vloeit eveneens voort uit de wijzigingswet; de wijzigingswet maakt het mogelijk dat de ouder van een kind dat op het moment van de geboorte niet meer in leven is of omtrent wie een akte in een openbaar lichaam is opgemaakt die vermeldt dat het kind op het ogenblik van de aangifte niet in leven is, dan wel dat is overleden zonder zelf ingeschrevene te zijn, een verzoek indient bij het bestuurscollege tot het opnemen van gegevens omtrent dit kind op de eigen persoonslijst in de basisadministratie.

2. Wie zijn betrokkenen?

- Gemeenten, openbare lichamen in de BES
- Aangewezen bestuursorganen (Abo's)
- Overheidsorganen en derden aan wie gegevens verstrekt worden uit de BRP en PIVA
- Ministerie van BZK
- Burgers

3. Wat is het probleem?

A. Besluit basisregistratie personen

1 Uitzondering verschijningsplicht minderjarigen bij aangifte van vertrek naar het buitenland

In artikel 2.43 van de Wet BRP is de verplichting tot het doen van aangifte van vertrek naar het buitenland geregeld. Voor minderjarigen geldt dat zij verplicht zijn om in persoon aangifte van vertrek te doen, tenzij alle ingezetenen met hetzelfde woonadres zo een aangifte doen (artikel 2.43, vierde lid). Door middel van de wijzigingswet is artikel 2.43, vijfde lid, zo gewijzigd dat de mogelijkheid bestaat om bij algemene maatregel van bestuur bijzondere gevallen aan te wijzen waarin deze verschijningsplicht voor minderjarigen niet geldt. Hiervoor is wijziging van het Besluit BRP noodzakelijk.

2 Uitbreiding aanwijzing minister van Buitenlandse Zaken als bestuursorgaan in de zin van artikel 2.65 Wet BRP

In artikel 31 van het Besluit BRP zijn op grond van artikel 2.65 van de Wet BRP de bestuursorganen aangewezen die bevoegd zijn om de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) een verzoek te doen tot inschrijving van een persoon als niet-

¹ Stb. 2021, [nummer]; Kamerstukken 35648.

ingezetene in de basisregistratie en die een opgave kunnen doen die strekt tot het opnemen van gegevens in de basisregistratie over de niet-ingezetene. Een bestuursorgaan kan slechts verzoeken om inschrijving als het de betrokkene ook zelf registreert in verband met de uitvoering van zijn taak. De taken die het hier betreft maken onderdeel uit van de aanwijzing en zijn als zodanig opgenomen in artikel 31 van het Besluit BRP. De minister van Buitenlandse Zaken is reeds een aangewezen bestuursorgaan in verband met de taken ten behoeve van in Nederland verblijvende personen die een bijzondere verblijfsrechtelijke status hebben op grond van internationaal recht. Om de minister van Buitenlandse Zaken ook de mogelijkheid te bieden om een verzoek tot inschrijving te doen in het kader van de uitoefening van diens taken op grond van de Paspoortwet, is wijziging van het Besluit BRP noodzakelijk. Met de uitbreiding van de aanwijzing kan de minister van Buitenlandse Zaken een kwaliteitsslag uitvoeren op de gegevens over niet-ingezetenen in de BRP. Indien bij raadpleging van de BRP in het kader van een paspoortaanvraag blijkt dat gegevens in de BRP ontbreken of onjuist zijn, kunnen deze gegevens – na een verzoek of opgave door de minister van Buitenlandse Zaken – worden opgenomen of aangepast, hetgeen ook bijdraagt aan de dienstverlening bij eventuele volgende aanvragen voor een paspoort.

3 Registratie levenloos geboren of voor de inschrijving in de GBA of BRP overleden kinderen

Op grond van de wijzigingswet kunnen in de basisregistratie gegevens worden opgenomen op de persoonslijst van een ouder die als ingezetene in de BRP is of wordt ingeschreven betreffende een kind, dat levenloos is geboren of van wie een Nederlandse akte van de burgerlijke stand is opgemaakt die vermeldt dat het kind op het ogenblik van de aangifte niet in leven is, dan wel vóór de eerste inschrijving van de ouder is overleden zonder zelf ingeschrevene te zijn geweest. Daarmee worden de bestaande mogelijkheden tot registratie van levenloos geboren kinderen uitgebreid. Voor de achtergrond van deze uitbreiding en de reikwijdte van de nieuwe regeling wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij voornoemde wet. De uitbreiding heeft onder andere geleid tot wijziging van artikel 2.7 van de Wet BRP. Dit artikel bepaalt welke gegevens over de ingeschrevene op diens persoonslijst in de BRP worden opgenomen. Artikel 2.7, eerste lid, onderdeel o, is aangepast om de registratie mogelijk te maken van kinderen die vóór de eerste inschrijving van de ouders zijn overleden en zelf geen ingeschrevene zijn geweest. Op grond van artikel 23, eerste lid, van het Besluit BRP zijn in bijlage 1 bij dat besluit de algemene gegevens zoals opgenomen in artikel 2.7 van de Wet BRP nader bepaald. De wijziging van artikel 2.7 van de Wet BRP vraagt om een overeenkomstige aanpassing van bijlage 1 bij het Besluit BRP (artikel I, onderdeel J), zodat de omschrijving van de te registreren categorieën persoonsgegevens in de wet en het besluit gelijkloënd blijft.

4 Uitbreiding gegevensverstrekking aan autoriteiten in het Caribische deel van het Koninkrijk

De wijzigingswet breidt de mogelijkheden voor verstrekking van gegevens uit de BRP aan autoriteiten in een van de openbare lichamen, Aruba, Curaçao of Sint Maarten uit. Gegevensverstrekking uit de BRP kan plaatsvinden indien dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de bij of krachtens een rijkswet of lokaal geldende wetgeving aan de desbetreffende autoriteit opgedragen taak (artikel 3.12, tweede en derde lid, van de Wet BRP). Verstrekking van gegevens als hier bedoeld zal slechts kunnen plaatsvinden indien daartoe bij of krachtens algemene maatregel van bestuur een regeling is getroffen. Om gegevens te kunnen verstrekken uit de BRP aan Caribische autoriteiten die uit hoofde van de Paspoortwet zijn belast met het behandelen van aanvragen, het verstrekken en het uitreiken van een paspoort of Nederlandse identiteitskaart, is een regeling hieromtrent in het Besluit BRP noodzakelijk.

5 Legaliseren van de staande praktijk aangaande de toerekening van de kosten van BRP-berichten aan bestuursorganen en derden

Op grond van artikel 11, tweede lid van het Besluit BRP komen berichten aan of van een overheidsorgaan, anders dan organen van een gemeente, waaraan of een derde aan wie op grond van artikel 3.2, 3.3 of 3.13 van de wet gegevens worden verstrekt, in beginsel ten laste van dat overheidsorgaan of die derde. Berichten die zien op het trekken van steekproeven in verband met het uitvoeren van onderzoek en berichten die betrekking hebben op het synchroon houden van het afnemersbestand met de basisregistratie werden reeds niet meegeteld, waardoor de afnemers niet voor deze berichten hoeven te betalen. In 2019 hebben de Auditdienst Rijk (ADR) en de Algemene Rekenkamer (AR) onvolkomenheden geconstateerd met betrekking tot de opbrengsten die worden gerealiseerd met het berichtenverkeer BRP door facturatie aan afnemers. Het aantoonbaar maken

van de juistheid en volledigheid van de aantallen berichten was in 2018 niet mogelijk, nu een wettelijke basis voor het niet meetellen van deze berichten welbeschouwd ontbrak. Zo een wettelijke basis is ook wenselijk voor het in dit kader buiten beschouwing laten van berichten die betrekking hebben op wijziging in de gemeentelijke indeling of op conversie bij de invoering van een wijziging in de systeembeschrijving, nu het in rekening brengen van deze berichten aan afnemers niet redelijk wordt geacht.

6 Termijnen zelfevaluatie BRP

In artikel 4.3 van de Wet BRP is de regeling opgenomen over zogenoemde 'zelfevaluatie': het college van B&W verricht periodiek een onderzoek naar de inrichting, de werking en de beveiliging van de basisregistratie, alsmede naar de verwerking van gegevens in de basisregistratie, voor zover het de gemeentelijke voorziening betreft of het college van B&W verantwoordelijk is voor de bijhouding (eerste lid). Het college van B&W zendt periodiek een uittreksel van de resultaten van het onderzoek aan de minister van BZK ten behoeve van een landelijk beeld van de in het eerste lid bedoelde aspecten (tweede lid). Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot – voor zover thans van belang – de periodiciteit van de onderzoeken en de periodiciteit van de verzendingen (vijfde lid). In artikel 47 van het Besluit BRP zijn op grond van artikel 4.3, vijfde lid, van de Wet BRP nadere regels gesteld omtrent (onder meer) vorenbedoelde periodiciteit. Het eerste lid bepaalde dat deze onderzoeken jaarlijks worden verricht en uiterlijk op 31 december werden afgerond. Jaarlijks uiterlijk op de op die 31ste december volgende 14 februari dienden de resultaten van het onderzoek aan de minister van BZK te worden gezonden (vijfde lid). Om aan de uitvoering van deze jaarlijkse onderzoeken meer flexibiliteit te bieden, is het echter wenselijk dat het uiterste tijdstip voor de afronding van deze onderzoeken door de minister van BZK wordt bepaald. Hetzelfde geldt voor de uiterste datum waarop de resultaten van de onderzoeken aan hem dienen te worden verzonden.

B. Wet basisadministraties persoonsgegevens BES

Op grond van de wijzigingswet wordt het (ook) in het Caribische deel van Nederland mogelijk om in de bevolkingsadministratie gegevens op te nemen over een kind dat levenloos is geboren of is overleden voor de eerste inschrijving van de ouder, zonder zelf ingeschreven te zijn. De wijzigingswet vraagt op dit onderdeel nadere uitwerking in het Besluit bap BES.

4. Wat is het doel?

A. Besluit basisregistratie personen

1. Met dit besluit wordt in artikel 30 van het Besluit BRP bepaald dat zieke of in een instelling verblijvende minderjarigen die in een zodanige staat van (mentale) gezondheid verkeren dat zij niet aan de verschijningsplicht kunnen voldoen, of de instelling niet mogen verlaten, niet in persoon hoeven te verschijnen bij aangifte van vertrek naar het buitenland.
2. De aanwijzing van de Minister van Buitenlandse Zaken wordt uitgebreid met diens taken op grond van de Paspoortwet. Het gaat hier om het behandelen van aanvragen voor, alsmede het verstrekken en uitreiken van, nationale paspoorten, nooddocumenten (laissez-passers en noodpaspoorten), tweede paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten.
3. De wijziging van artikel 2.7 van de Wet BRP vraagt om een overeenkomstige aanpassing van bijlage 1 bij het Besluit BRP, zodat de omschrijving van de te registreren categorieën persoonsgegevens in de wet en het besluit gelijklopend blijft.
4. Krachtens artikel 3.12, tweede lid, van de Wet BRP, wordt in het onderhavige besluit een regeling getroffen voor de verstrekking van gegevens aan autoriteiten die uit hoofde van de Paspoortwet zijn belast met het behandelen van aanvragen, het verstrekken en het uitreiken van een paspoort of Nederlandse identiteitskaart. Voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) betreft het de bevoegde autoriteiten, genoemd in artikel 26, eerste lid, onderdeel c, van de Paspoortwet (gezaghebbers). Voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten gaat het om de bevoegde autoriteiten genoemd in artikel 26, eerste lid, onderdeel b, van de Paspoortwet (gouverneurs).

5. In het nieuwe vierde lid van artikel 11 worden uitzonderingen opgenomen op de in het tweede lid geformuleerde hoofdregel. Naast de uitzondering die al bestond voor berichten in verband met hoofdstuk 2, afdeling 1, paragraaf 4, van de Wet BRP (ziende op verplichtingen van overheidsorganen; onderdeel a), gaat het daarbij om berichten in verband met steekproeven (onderdeel b), synchronisatie (onderdeel c), wijziging in de gemeentelijke indeling (waaronder gemeentelijke herindeling; onderdeel d) en conversie bij de invoering van een wijziging in de systeembeschrijving ('conversie' ziet op de situatie dat het datamodel waarop de systeembeschrijving betrekking heeft, verandert, terwijl geen verandering optreedt in de gegevens zelf; onderdeel e).

6. Het in artikel 47, eerste en vijfde lid, van het Besluit BRP bepalen dat de afronding respectievelijk de verzending jaarlijks uiterlijk op een door de minister van BZK vast te stellen tijdstip geschiedt.

B. Besluit bap BES

De Wet bap BES heeft vanwege de vorenbedoelde wijziging op drie punten nadere uitwerking in het Besluit bap BES. Dit betreft allereerst een regeling van de bronnen waaraan de gegevens die in de basisadministratie worden opgenomen, over de hier bedoelde kinderen kunnen worden ontleend (artikel II, onderdeel A). Daarnaast wordt een uitzondering gemaakt op de regel dat op de persoonslijst van een persoon geen gegevens over zijn kind worden opgenomen indien het kind ten tijde van de eerste inschrijving van de persoon reeds is overleden en het kind zelf geen ingeschrevene is in de basisadministratie (artikel II, onderdeel B). Tot slot gaat het om het nader bepalen van de algemene en administratieve gegevens die over de hier bedoelde kinderen in de basisadministratie worden opgenomen (artikel II, onderdeel E).

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Het goed laten functioneren van de basisregistratie personen (in het Europese deel van Nederland) en de basisadministraties persoonsgegevens (in de openbare lichamen) betreft een overheidstaak. Het wijzigingsbesluit betreft het herstellen van omissies, verbeteringen en aanvullingen die noodzakelijk dan wel politiek wenselijk zijn.

6. Wat is het beste instrument?

Het is nodig om het Besluit BRP te wijzigen om de gewenste doelstellingen te behalen.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De gevolgen van de wijzigingen zijn verschillend voor de verschillende onderdelen.

De berekening van de administratieve lasten en overige gevolgen van de nieuwe regeling omtrent de opname in de BRP van gegevens over kinderen die op het moment van de geboorte niet meer in leven zijn of zijn overleden zonder zelf ingeschrevene te zijn, is uiteengezet in hoofdstuk 4 van de memorie van toelichting bij de wijzigingswet. Aangezien dit besluit geen nieuwe lasten of gevolgen introduceert naast de lasten die al beschreven zijn in het genoemde hoofdstuk, wordt voor een verdere uiteenzetting van de gevolgen van de regeling daarnaar verwezen.

De gegevensverstrekking uit de BRP aan de gezaghebbers van de openbare lichamen vindt onder andere plaats ten behoeve van de aanvraag van een e-NIK in Caribisch Nederland. Voor de aanvraag, uitreiking en verstrekking van een e-NIK is de Paspoortwet gewijzigd. De regeldrukeffecten hiervan voor de burger en de overheid zijn aan de orde gekomen in hoofdstuk 6 van de memorie van toelichting bij het voorstel van rijkswet en in de nota naar aanleiding van het verslag betreffende het voorstel. Voor een bespreking wordt daarnaar verwezen; de onderhavige wijziging van het Besluit BRP brengt geen wijzigingen aan in de regeldrukeffecten zoals die eerder zijn aangegeven.

De gegevensverstrekkingen aan de gouverneurs en de gezaghebber ten behoeve van het in ontvangst nemen van de aanvragen, de verstrekking en de uitreiking van het nationaal paspoort, het faciliteitenpaspoort en het tweede paspoort hebben geen regeldrukeffecten. Raadpleging van de BRP is noodzakelijk om vast stellen of betrokkene over een BSN beschikt; indien dat het geval is, dient dit BSN op het document te worden vermeld. Door toegang tot de BRP kunnen de

gouverneurs en gezaghebbers beter invulling geven aan deze taak. Tot op heden bestond er, bij het ontbreken van de toegang tot de BRP, geen verplichting voor betrokkene om bij de aanvraag een uittreksel van diens persoonslijst in de BRP te overleggen. Dit betekent dat de toegang tot de BRP geen verandering brengt in de administratieve lasten voor de betrokkene bij de aanvraag van een reisdocument als hier bedoeld.

De uitbreiding van de aanwijzing van de minister van Buitenlandse Zaken als aangewezen bestuursorgaan brengt geen regeldrukgevolgen voor burgers en bedrijven met zich mee. Deze uitbreiding zorgt immers niet voor een nieuwe aangifte- of informatieplicht voor de burger ten behoeve van diens registratie als niet-ingezetene.

Voor het overige betreft het hier wijzigingen van technische aard die geen regeldrukeffecten hebben.